Тэндэнцыі развіцця горадабудаўніцтва і добраўпарадкавання г. Віцебска ў 1944—1991 гг.: гістарыяграфія пытання

Пятрэнка Н.А.

Установа адукацыі «Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П.М. Машэрава», Віцебск

Беларуская гістарычная навука вылучае пасляваенную ўрбаністыку як актуальную праблему сучаснасці і патрабуе ад даследчыкаў усебаковага вывучэння гарадскога жыцця. Адным з такіх накірункаў з'яўляецца праблематыка развіцця горадабудаўніцтва і добраўпарадкавання г. Віцебска.

Мэта артыкула— прааналізаваць комплекс гістарыяграфічных крыніц па пытаннях горадабудаўніцтва і добраўпарадкавання г. Віцебска ў 1944—1991 гг. і выявіць тэндэнцыі іх эвалюцыі.

Матэрыял і метады. Пры напісанні публікацыі прааналізаваны працы даследчыкаў па пытаннях развіцця горадабудаўніцтва і добраўпарадкавання г. Віцебска ў 1944—1991 гг. У аснову даследавання пакладзены прынцыпы аб'ектыўнасці і гістарызму. Былі ўжыты гісторыка-параўнальны, гісторыка-праблемны і гісторыка-сістэмны метады.

Вынікі і іх абмеркаванне. Гістарыяграфічны аналіз паказаў, што грунтоўныя даследаванні па гісторыі гарадоў БССР і г. Віцебска пачалі з'яўляцца з канца 1950-х гг. у сувязі з паскарэннем працэсаў урбанізацыі. Савецкімі гісторыкамі актыўна вывучалася сацыяльна-эканамічнае жыццё з вызначальнай роляй партыі і прыцягненнем факталагічных матэрыялаў. З 1990-х гадоў асноўная ўвага даследчыкаў была скіравана на вывучэнне культурнага развіцця г. Віцебска. Нягледзячы на шэраг даследаванняў, пасляваенная віцебская ўрбаністыка не стала аб'ектам спецыяльнага навуковага вывучэння.

Заключэнне. Аналіз гістарыяграфічных крыніц па тэме горадабудаўніцтва і добраўпарадкавання г. Віцебска паказаў, што дадзенае пытанне пэўным чынам закранаецца ў працах шэрага навукоўцаў. Аднак назіраецца недастатковая вывучанасць пасляваеннага развіцця г. Віцебска, што актуалізуе патрэбу ў стварэнні даследаванняў па адпаведнай тэматыцы. Дадзенае даследаванне павінна дазволіць гістарыяграфіі віцебскай урбаністыкі выйсці на новы ўзровень вывучэння пытання.

Ключавыя словы: беларускі савецкі горад, гарадская архітэктура, горадабудаўніцтва, добраўпарадкаванне, урбанізацыйныя працэсы.

Development Tendencies of City Building and Improvement of Public Services in the City of Vitebsk in 1944–1991: Historiography of the Issue

Piatrenka N.A.

Educational Establishment "Vitebsk State P.M. Masherov University", Vitebsk

Belarusian history science considers the post-War urbanistics to be one of the current contemporary issues and requires the researchers' comprehensive study of city life. One of such directions is the problem of the development of city building and improvement of public services of the City of Vitebsk.

The purpose of the article is to analyze the complex of historiography sources on the issues of city building and improvement of public services of the City of Vitebsk in 1944–1991 and identify their development tendencies.

Material and methods. While writing the article we analyzed publications by researchers on the issues of the development of city building and improvement of public services of the City of Vitebsk in 1944–1991. The study is based on the principles of objectivity and historicism. The historical and comparative, the historical and problem and the historical and system methods were used.

Findings and their discussion. The historiography analysis indicated that substantial research on the history of the BSSR cities and the City of Vitebsk appeared in the late 1950s in connection with the process of urbanization. Soviet historians actively studied social and economic life with the decisive role

of the Party and the attraction of factual material. Since the 1990s the researchers' main attention was paid to the study of the cultural development of Vitebsk. In spite of a number of researches the post-War Vitebsk urbanistics did not become an object of special scientific research.

Conclusion. Analysis of historiography sources on the topic of city building and improvement of public services of the City of Vitebsk indicated that the issue is properly touched upon in some researches. However, the post-War development of the City of Vitebsk is insufficiently studied, which makes the necessity of doing the research of the corresponding topic current. Such research must make it possible for the historiography of Vitebsk urbanistics to reach a new level of the study of the issue.

Key words: Belarusian Soviet city, city architecture, city building, improvement of public services, urbanistic processes.